

عنوان مقاله:

مداخله دادگاه قبل از صدور رای داور از منظر حقوق ایران

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی علوم انسانی، علوم آموزشی، حقوق و علوم اجتماعی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

لیلا خلیلی - کارشناس

خلاصه مقاله:

در صورت وجود قرارداد داور معتبر دادگاه ها صلاحیت رسیدگی به موضوع را ندارند. از این رو، اثر قرارداد داور این است که صلاحیت دادگاه های دولتی برای رسیدگی به موضوع اختلاف مستثنی می شود. مستثنی شدن صلاحیت دادگاه به معنی عدم دخالت مطلق دادگاه ها در رسیدگی داور نیست. داور بدون حدی از مداخله دادگاه نمی تواند به حیات خود ادامه دهد. اما، این دخالت باید مرزبندی و تحدید شود وگرنه ممکن است به ابرازی جهت دوری از هدف ارجاع امر به داور میبدل شود. در این راستا، حداقل مداخله دادگاه در اجرای رای داور و هنگامی که طرف بازنده از اجرای داوطلبانه آن امتناع می نماید ضرورت می یابد. دخالت دادگاه ها در امر داور می تواند قبل از جریان داور، در جریان داور و یا حتی پس از صدور رای داور باشد. در هر مرحله، این دخالت که ممکن است نظارتی یا مساعدتی باشد بخش مهمی از رسیدگی دادگاه ها را در فرایند داور تشکیل می دهد. امروزه «مداخله» دادگاه در داور جای خود را به «مساعدت» در داور داده است. نبود درک درست از «مینا» و «حدود» مداخله دادگاه، مانع شکل گیری نظام داور مستقل و کارآمد در ایران است. یکی از مواردی که مداخله دادگاه ها در داور موضوعیت می یابد، تعیین داور است. این پژوهش نشان می دهد که قانون و رویه قضایی درخصوص مداخله دادگاه در تعیین داور، ناقص، سرگردان، مضطرب و «خلاف آمد» نیازها و ضرورت های بومی و فراملی است و سعی دارد تا «الگو» بی کارآمد در جهت ترسیم مداخله دادگاه در داور ارائه دهد. فرایند داور را از این حیث می توان به دو بخش تقسیم کرد: نخست مداخله دادگاه در مرحله شکل گیری و تداوم هیات داور و دوم مداخله دادگاه در مرحله رسیدگی ماهوی. در مرحله اول باید اصل را بر مداخله دادگاه و در دومی اصل را بر نبود مداخله دادگاه گذاشت. درست برعکس آنچه شایسته است؛ رویه قضایی ما در ماهیت رسیدگی داور به مداخله «تمام عیار و کاملی» تمایل دارد و اصل را بر مداخله دادگاه گذاشته است، اما در مرحله شکل گیری هیات داور و تداوم آن اصل را بر نبود مداخله گذاشته است و لذا به جای چاره اندیشی، بر بن بست های مغل داور در ایران، بن بست دیگری افزوده است.

کلمات کلیدی:

رای، دادگاه، داور، مداخله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1999016>

